

Informácia o výsledkoch kontroly bezpečnosti detských postieľok a detských vysokých stoličiek

Slovenská obchodná inšpekcia (ďalej len „SOI“) ako orgán dohľadu nad trhom v oblasti všeobecnej bezpečnosti výrobkov vykonala celoslovenskú kontrolnú akciu zameranú na kontrolu bezpečnosti detských postieľok a detských vysokých stoličiek sprístupňovaných na trhu SR.

Hlavným cieľom kontroly bolo preveriť dodržiavanie povinností hospodárskych subjektov, ktoré uvádzajú na trh a sprístupňujú na trhu Slovenskej republiky detské postieľky a detské vysoké stoličky v zmysle v smernice 2001/95/ES Európskeho parlamentu a Rady o všeobecnej bezpečnosti výrobkov. Kontrolami sa preverilo, či vlastnosti, ktoré deklarujú výrobcovia predmetných výrobkov, zodpovedajú skutočnosti, t. j. či sú bezpečné a či sú v úplnom súlade s technickými požiadavkami stanovenými v harmonizovaných technických normách, ktoré sa na tieto sortimentné skupiny výrobkov starostlivosti o deti vzťahujú.

Poznámka

Od 12.12.2024 je v účinnosti priamo uplatniteľné Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/988 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 a smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1828 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES a smernica Rady 87/357/EHS a od 1.5.2025 zákon č. 83/2025 Z. z. o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Výrobky starostlivosti o deti sprístupňované na trhu SR musia byť bezpečnými výrobkami. Na trhu majú byť spotrebiteľom ponúkané iba také detské postieľky a detské vysoké stoličky, ktoré spĺňajú základné požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia podľa platných európskych harmonizovaných noriem. Konkrétne technické požiadavky pre detské postieľky sú stanovené v harmonizovanej technickej norme STN EN 716 -1 + AC *Nábytok. Detské postieľky a skladacie detské postieľky do bytových priestorov. Časť 1: Bezpečnostné požiadavky* (ďalej len „STN EN 716-1 + AC“) a pre detské vysoké stoličky sú stanovené v harmonizovanej technickej norme STN EN 14988 + A1 *Detské vysoké stoličky. Požiadavky a skúšobné metódy* (ďalej len „STN EN 14988 + A1“).

Predmet kontroly

Predmetom kontroly boli rôzne druhy detských postieľok a detských vysokých stoličiek používaných v obytných priestoroch.

Obsah kontroly

SOI vykonávala kontrolu plnenia povinností príslušných hospodárskych subjektov vyplývajúcich z príslušných platných právnych predpisov a to najmä **kontroly ich skutočných vlastností**, t. j. overovanie technických vlastností na odobraných druhoch z priamej ponuky pre spotrebiteľa v akreditovaných laboratóriách. Súčasťou kontroly bola aj kontrola povinného označovania bezpečnostnými informáciami a návodov na použitie. Tieto majú zásadný vplyv na správne zloženie a následne bezpečné používanie kontrolovaných sortimentných skupín výrobkov starostlivosti o deti.

Kontrola požiadaviek na označovanie detských postieľok

Všetky detské postieľky, pri ktorých sa vyžaduje zhoda s normou STN EN 716-1 + AC, sa musia trvalo označiť týmito informáciami:

1. Ak je matrac neoddeliteľnou súčasťou skladacej detskej postieľky (napr. samonosný matrac):
 - a) písmenami vysokými 3 mm alebo väčšími sa na matraci musí uviesť nasledujúce upozornenie:
„UPOZORNENIE - Toto je matrac, nepridávajte druhý matrac, hrozí nebezpečenstvo udusení“
 - b) menom, registrovaným obchodným názvom alebo registrovanou ochrannou známkou výrobcu alebo distribútora alebo maloobchodného predajcu **spolu s prostriedkami na ďalšiu identifikáciu výrobku**;
 - c) odkazom na normu;
2. Ak matrac nie je neoddeliteľnou súčasťou detskej postieľky:
 - a) menom, registrovaným obchodným názvom alebo registrovanou ochrannou známkou výrobcu alebo distribútora alebo maloobchodného predajcu **spolu s ďalšími prostriedkami na identifikáciu výrobku**;
 - b) odkazom na normu;
 - c) maximálnou hrúbkou matraca, ktorá sa môže použiť; môže to byť vo forme textu, zreteľnej značky na detskej postieľke v správnej výške, napr. čiary alebo iným spôsobom.

Akkoľvek plastové obaly použité ako balenie na postieľky, skladacie postieľky alebo matrace, ktoré nespĺňajú požiadavky EN 71-1, sa musia viditeľne označiť nasledujúcou alebo ekvivalentnou informáciou:

„Na zamedzenie nebezpečenstva udusením, odstráňte tento plastový obal z dosahu detí.“

Zároveň musí byť ku každému výrobku priložený návod na montáž, návod na použitie, resp. informácie pre používateľov v slovenskom jazyku.

Kontrola požiadaviek na označovanie detských vysokých stoličiek

Všetky informácie o výrobku sa uvádzajú v úradnom jazyku (jazykoch) krajiny, v ktorej sa detská vysoká stolička predáva. Detské vysoké stoličky sa musia trvalo označiť nasledujúcimi informáciami:

- a) názvom alebo ochrannou známkou výrobcu alebo dovozcu a príslušnou európskou adresou (t. j. ich registrované sídlo musí byť na území niektorého z členských štátov EÚ);
- b) Upozornením: **„Nikdy nenechávajte dieťa bez dozoru“**. V spojení s upozornením je možné použiť aj symbol:

- c) identifikáciou výrobku (napr. číslom modelu, názvom alebo iným identifikačným znakom).

Akýkoľvek plastový obal používaný na balenie, s výnimkou vákuových obalov, s obvodom otvoru väčším ako 360 mm, musí byť označený slovom „UPOZORNENIE“, za ktorým nasleduje vyhlásenie:

„Uchovávajúte plastový obal mimo dosahu detí, aby sa predišlo uduseniu“.

Toto vyhlásenie môže byť vyjadrené rôznymi slovami za predpokladu, že jasne vyjadrujú rovnakú podstatu textu. Text musí byť doplnený symbolom výstražného trojuholníka.

Informácie pri predaji detských vysokých stoličiek

Informácie musia byť dostupné na predajnom mieste a musia obsahovať:

- a) názov alebo obchodnú značku výrobcu alebo dovozcu a príslušnú európsku adresu;
- b) identifikáciou výrobku (napr. číslo modelu, názov alebo iným spôsobom);
- c) vyhlásenie: tento výrobok je určený pre deti schopné samostatne sedieť do 3 rokov alebo s maximálnou hmotnosťou 15 kg;
- d) číslom a dátumom tejto európskej normy.

Zároveň musí byť ku každému výrobku priložený návod na montáž, návod na použitie, resp. informácie pre používateľov v slovenskom jazyku.

Kontrola skutočných vlastností

Kontrola skutočných vlastností detských postieľok a detských vysokých stoličiek sa vykonávala na vzorkách, ktoré sa odoberali priamo z ponuky pre spotrebiteľov, v príslušnom akreditovanom skúšobnom laboratóriu.

Výsledky kontroly

Kontrola predmetných výrobkov starostlivosti o deti prebiehala na národnom trhu SR, kde okrem kamenných predajní boli kontrolované aj internetové obchody.

V sledovanom období vykonala SOI kontroly plnenia povinností príslušných hospodárskych subjektov, vyplývajúcich z právnych predpisov platných pre danú sortimentnú skupinu výrobkov, čo sa týka označovania povinnými údajmi, bezpečnostnými upozoreniami a návodov na použitie **v 63 prevádzkových jednotkách** (ďalej len „PJ“) v rámci celého Slovenska, pričom nedostatky boli zistené **v 12 PJ**, čo predstavuje takmer **19 % PJ s nedostatkom**.

Celkovo bolo prekontrolovaných **145 druhov výrobkov** pričom nedostatky boli zistené **u 15 druhoch** v celkovej hodnote **2 592,42 €**, čo predstavuje **10,3 % druhov s nedostatkom**.

Najpočetnejším zisteným nedostatkom pri kontrolách detských postieľok bolo chýbajúce označenie výrobcom a neoznačenie technickej normy na výrobku. Najčastejším zisteným nedostatkom pri detských vysokých stoličkách bolo chýbajúce označenie o výrobcovi, prípadne aj dovozcovi, ak išlo o výrobky z 3. krajín.

Tabuľka č. 1 – Prehľad zistených nedostatkov detských postieľok

Zistený nedostatok	Počet druhov s nedostatkom
chýba označenie výrobcu	4
chýba označenie dovozcu	0
chýba odkaz na technickú normu	4
chýba označenie typu/modelu, resp. iný údaj, ktorý umožní identifikáciu výrobku	2

Tabuľka č. 2 – Prehľad zistených nedostatkov detských vysokých stoličiek

Zistený nedostatok	Počet druhov s nedostatkom
chýba označenie výrobcu	3
chýba označenie dovozcu	3
chýba odkaz na technickú normu	1
chýba označenie typu/modelu, resp. iný údaj, ktorý umožní identifikáciu výrobku	1
chýba upozornenie o veku, resp. hmotnosti dieťaťa	2

V niektorých prípadoch vykazoval 1 druh výrobku viacero nedostatkov súčasne. Zo 145 kontrolovaných druhov bol u 142 druhoch výrobcu so sídlom v Európskej únii, pričom nedostatky boli zistené pri 13 druhoch, čo predstavuje 9,15 %. Zvyšné 3 druhy mali výrobcu so sídlom mimo Európskej únie, t. j. išlo o výrobky z tzv. tretích krajín, pričom nedostatky boli zistené u 2 druhoch, čo predstavuje 66,67 %.

Opatrenia na ochranu trhu

Na základe výsledkov kontrol povinného označovania bolo kontrolovaným osobám, umožnené prijať nápravné opatrenia v **12 prípadoch na 12 druhov v celkovej hodnote 2 589,49 €**.

Kontrola skutočných vlastností

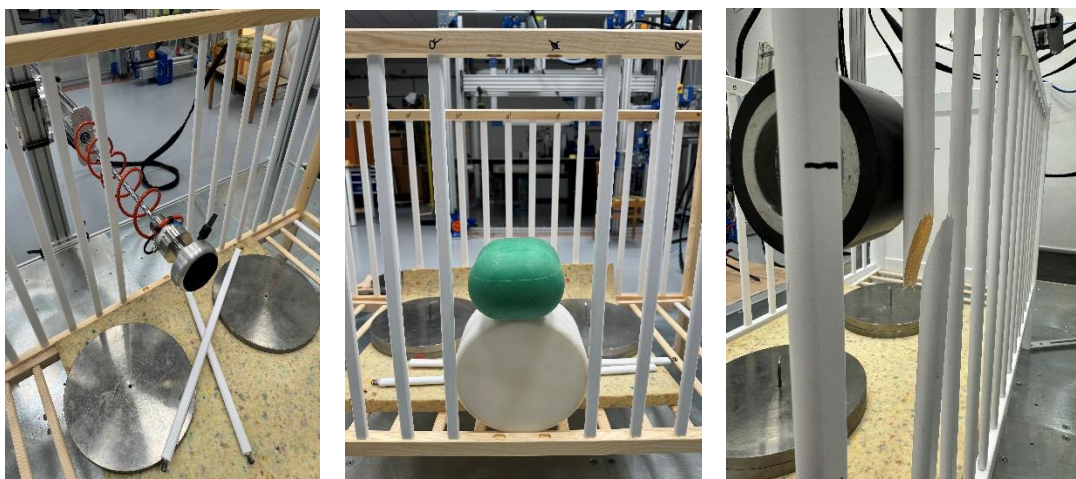
Na overenie bezpečnosti s predpísanými požiadavkami bolo odobraných z priamej ponuky pre spotrebiteľa celkom **10 druhov detských postieľok** a **11 druhov detských vysokých stoličiek**.

A. Vyhodnotenie detských postieľok:

- **9 druhov** nevyhovelo bezpečnostným požiadavkám a vzhľadom na riziko, ktoré môžu predstavovať **boli** klasifikované ako **nebezpečné výrobky**;
- **1 druh** mal nedostatky v návode na použitie a v označení bezpečnostnými upozoreniami.

Spôsob výkonu skúšok na overenie niektorých z vybraných vlastností, je zobrazený na nižšie uvedenej fotodokumentácii.

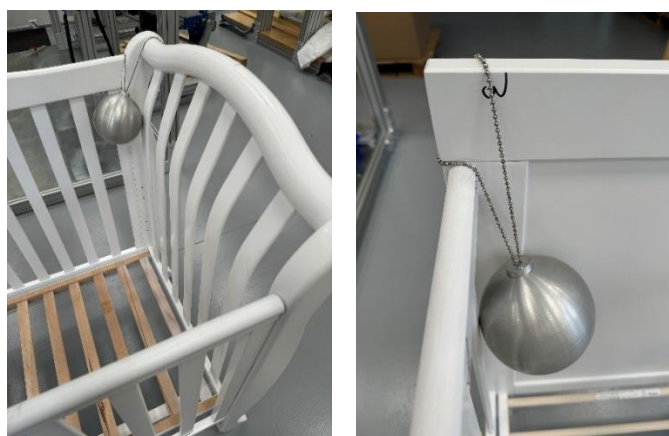
Obrázok č. 1 – Skúška pevnosti bočníc a čiel (Statické zaťaženie lamiel)

Obrázok č. 2 – Skúšanie dostupných miest strihu a stlačenia počas používania

Obrázok č.3 – Skúšanie miesta zachytenia (simulujú možné zachytenie detského oblečenia na vonkajších a vnútorných stranách postelky)

Obrázok č. 4 – Skúšanie dier, medzier a otvorov na vnútornej strane postielky

B. Vyhodnotenie detských vysokých stoličiek:

- **3 druhy** nevyhoveli bezpečnostným požiadavkám a vzhľadom na riziko, ktoré môžu predstavovať **boli** klasifikované ako **nebezpečné výrobky**;
- **5 druhov** malo nedostatky v návode na použitie a v označení bezpečnostnými upozorneniami;
- **3 druhy** vyhoveli bezpečnostným požiadavkám.

Spôsob výkonu skúšok na overenie niektorých z vybraných vlastností, je zobrazený na priloženej fotodokumentácii.

Obrázok č. 5 – Dynamická skúška pevnosti

Obrázok č. 6 – Skúšanie medzier medzi otvormi na nohy

Z výsledkov skúšok, ktoré vykonalo akreditované laboratórium možno konštatovať, že **až 18 druhov** výrobkov starostlivosti o deti z celkového počtu **21**, nespĺňalo predpísané požiadavky, čo predstavuje **85,7 %**.

SOI v prípade vyššie uvedených výrobkov umožnila kontrolovaným subjektom prijať nápravné opatrenia s tým, že do doby odstránenia zistených nedostatkov na výrobkoch nebudú tieto ďalej sprístupňovať a súčasne budú o zistenom nedostatku informovať všetkých svojich odberateľov.

V prípade nebezpečného výrobku boli opatrenia rozšírené o povinnosť informovať spotrebiteľov o tomto nebezpečnom výrobku s tým, že spotrebiteľ má pri vrátení nebezpečného výrobku predávajúcemu, u ktorého bol predmetný výrobok zakúpený, právo na vrátenie kúpnej ceny, opravu výrobku v primeranom čase, ak možno zaistiť bezpečnosť opraveného výrobku alebo na výmenu výrobku za bezpečný výrobok rovnakého typu a aspoň rovnakej hodnoty a kvality na základe výslovného súhlasu spotrebiteľa.

O zistených nebezpečných výrobkoch, ktoré predstavujú závažné riziko ohrozenia zdravia, SOI informuje spotrebiteľov na svojej webovej stránke www.soi.sk v sekcii **nebezpečné výrobky**. Všetky nebezpečné výrobky boli po ich došetrení v celom distribučnom reťazci hlásené aj do systému Safety Gate (RAPEX).

Záver

Jednou z prioritných úloh SOI, ktorá je orgánom dohľadu zodpovedným za kontrolu výrobkov starostlivosti o deti, je aj vykonávanie kontrolných akcií zameraných na ich bezpečnosť. Hlavným cieľom celoslovenskej kontrolnej akcie bolo preveriť stav vybraných kategórií výrobkov starostlivosti o deti, t. j. detských postieľok a detských vysokých stoličiek nachádzajúcich sa na trhu SR.

Kontroly boli zamerané predovšetkým na overenie ich bezpečnosti, ale aj správnosti a úplnosti ich označovania, bezpečnostných upozornení a návodov na použitie.

Výsledky kontroly plnenia povinností príslušných hospodárskych subjektov preukázali, že z celkového počtu kontrolovaných druhov 10,3 % nespĺňalo predpísané požiadavky platných právnych predpisov. Jedným z najčastejších faktorov, prečo tieto výrobky nie sú v súlade

s predpísanými požiadavkami, je neznalosť, resp. nesprávna aplikácia príslušnej legislatívy. Najčastejším nedostatkom bolo chýbajúce označenie výrobcu, resp. chýbajúci odkaz na príslušnú technickú normu.

Výsledky skúšok preukázali, že až 85,7 % odobraných výrobkov nespĺňalo predpísané technické požiadavky. Z 18 druhov s technickým nedostatkom, až 12 druhov vykazovalo také nedostatky, ktoré majú priamy vplyv na bezpečnosť a zdravie najzraniteľnejšej kategórie spotrebiteľov – detí a boli preto vyhodnotené ako nebezpečné výrobky so závažným alebo vysokým rizikom.

Záverom možno dodať, že vzhľadom na nepriaznivé výsledky kontrolnej akcie, ktoré preukázali neuspokojivú úroveň nielen v plnení informačných povinností, ale predovšetkým v plnení technických požiadaviek, SOI bude pokračovať v kontrole výrobkov starostlivosti o deti aj v budúcnosti.